

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19563/2023
17.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Слијепчевић, адвокат у ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., чији је пуномоћник Мирослав Лазаревић, адвокат у ..., ради утврђења ништавости уговора о поклону, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5413/20 од 14.12.2022. године, у седници одржаној 17.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5413/20 од 14.12.2022. године као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 13380/19 од 10.02.2020. године усвојен је тужбени захтев тужиоца па је утврђено да је ништав уговор о поклону који је закључен између правне претходнице тужиоца, сада пок. ГГ, бивше из ..., као поклонодавца и правног претходника тужених, сада пок. ДД, бившег из ..., као поклонопримца, оверен пред Трећим општинским судом у Београду Ов бр. .../... дана 28.12.1983. године, те да је исти без правног дејства. Тужени су обавезани да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 395.850,00 динара са законском затезном каматом од стицања услова за извршење па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 413/20 од 14.12.2022. године преиначена је првостепена пресуда Првог основног суда у Београду у ставу првом изреке и одбијен тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништав уговор о поклону. У ставу другом укинута је решење о трошковима поступка и списи предмета враћени првостепеном суду на одлучивање о евентуалном тужбеном захтеву и трошковима целог поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права. Тражио је трошкове ревизијског поступка.

Испитујући другостепену пресуду у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању, Уговором о поклону од 28.12.1983. године пок. ГГ је свом сину, сада пок. ДД, поклонила удео од 5/8 делова у породичној стамбеној згради на кп .../... КО ..., сачињен од приземља, високог партера, спрата и поткровља са правом коришћења парцеле. У члану 2. Уговора констатовано је да ГГ на поклоњеном уделу задржава право доживотног коришћења и дозвола поклонадавца да се поклонопримац укњижи као власник на предмету уговора. У време закључења Уговора пок. ГГ имала је ... година. Првобитно тужени поклонопримац ДД преминуо је 22.06.2016. године, а за његове наследнике у погледу предметне непокретности оглашена су његова деца, овде тужени ББ и ВВ. Пок. ГГ преминула је 26.12.2016. године, а поступак за утврђење ништавости и опозив поклона преузео је њен тестаментални наследник, син АА. Према садржини записника о проглашењу тестаменталног наследника од 05.07.2017. године, пок. ГГ је сину АА, овде тужиоцу, оставила у наслеђе непокретност уписану као стамбена зграда број 1, сачињену од приземља и спрата, неукњиженог поткровља и сутерена и помоћну зграду број 2, све на кп .../... КО ..., док је сина ДД (поклонопримца) искључила из наслеђа зато што се, према наводима оставиоца у тестаменту, више пута увредљиво и грубо односио према њој и зато што је уз присилу и озбиљну претњу по живот натерао да му поклони сву своју имовину. Законски наследници пок. ГГ, овде тужени ББ и ВВ, упућени су на парницу ради доказивања неважности наведеног писменог завештања пред сведоцима, сачињеног од стране пок. ГГ, њихове баке.

Утврђујући међусобне односе између поклонодавца и поклонопримца и других чланова породичног домаћинства, нижестепени судови су утврдили да је пок. ДД живео у приземљу породично-стамбене куће са породицом, пок. ГГ је користила стан на спрату, а тужилац је са супругом живео на поткровљу куће. Тужилац и његова супруга били су у иностранству у периоду од 1993. године до 2009. године и то најпре у ... до 2005. године, а потом у ... до 2009. године, када су се вратили у ... у породичну кућу. У време закључења Уговора о поклону у породичној кући су живели само пок. ГГ и пок. ДД са породицом, док тужилац, његова супруга и сестра тужиоца и пок. ДД, сведок ЂЂ, у то време нису били у домаћинству. Односи између тужиоца и пок. ДД, његовог брата, били су лоши па је тако једном приликом 1987. године интервенисала полиција будући да је ДД уперео пиштољ према тужиоцу. Другом приликом 1988. године такође је интервенисала полиција у њиховом породичном домаћинству из разлога што је пок. ДД убо ножем у леђа свог зета, мужа сведока ЂЂ. Пок. ГГ је 1990. године поднела тужбу за опозив предметног поклона, коју је потом повукла 11.03.1993. године. Из исказа сведока, прве и друге супруге пок. ДД и његове рођене сестре, утврђено је да су се односи у великој мери погоршали од када се тужилац са супругом вратио у домаћинство 2009. године, а нарочито од подношења тужбе у овом спору. Од када су почели да се суде пок. ДД и чланови његове породице нису одлазили на спрат код пок. ГГ, већ су јој храну достављали уз помоћ конопца преко терасе, а сведок ЂЂ је долазила два пута недељно. Између пок. ДД и овде тужиоца вођен је спор због сметања државине јер је, према наводима пок. ДД, тужилац променио браву на

унутрашњим вратима, којима се од степеништа улази на спрат и на таван. Утврђено је, првенствено из исказа пок. ГГ, да је пок. ДД након закључења уговора о поклону није вређао и понижавао, да је није малтретирао, да је мирно живела, да је водио код лекара када је то било потребно, да јој је достављана храна конопцем од терасе, али да од њега није имала никакве користи. Из исказа сведока ЂЂ утврђено је да је тужилац тај који је од повратка у породичну кућу 2009. године вршио притисак на мајку да се поклон врати и да се кућа подели на три дела, што је резултирало сачињавањем тестаментa којим је целокупна имовина остављена тужиоцу АА, а пок. ДД искључен из наслеђа и у погледу ког се води спор за утврђење ништавости. Од повратка тужиоца у породично домаћинство између њега и туженог ББ долази до учесталих сукоба, па је тако једном приликом ГГ поднела тужбу против унука ББ за заштиту од насиља у породици. Пресудом Првог основног суда у Београду П 4083/12 од 24.06.2013. године забрањено је туженом ББ да даље узнемирава тужиљу, сада пок. ГГ, а истовремено је забрањено и пок. ГГ да даље узнемирава унука ББ. У образложењу одлуке је наведено да су због имовинског спора породични односи напети и да су лоши односи између АА и ББ репродуковани и на пок. ГГ.

Тужиља је свој примарни тужбени захтев за утврђење ништавости уговора о поклону засновала на тврдњи да је уговор закључила јер је на то била принуђена, јер је ДД наваљивао, да је тукао и претио да ће убити млађег брата, због чега је она била у страху, те да је ДД обећао да ће бринути о њој уколико закључи уговор о поклону.

Првостепени суд је утврдио да је ништав предметни уговор о поклону из разлога што се није остварила побуда због које је закључен уговор о поклону, а то је да сада пок. тужени ДД обезбеди пок. ГГ као поклонодавцу негу и помоћ, као и да заустави његове нападе на њу. Стога је првостепени суд применом одредбе члана 52. ЗОО утврдио да је закључени уговор о поклону ништав и да је без правног дејства.

Другостепени суд није прихватио такав материјалноправни закључак првостепеног суда па је отворио главну расправу на којој је поновним саслушањем парничних странака и сведока ЕЕ и ЂЂ утврдио чињенично стање на основу ког је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за утврђење ништавости уговора о поклону. Другостепени суд налази да побуда пок. ГГ као поклонодавца да учињеним поклоном стабилизује нарушен однос у породичној заједници није противна моралу и није недопуштена па стога не постоји недопуштен основ, нити недопуштена побуда за закључење уговора.

Врховни суд прихвата као правилно правно становиште другостепеног суда о одсуству разлога ништавости закљученог уговора о поклону.

Битни елементи уговора о поклону, од чијег постојања зависи и њена пуноважност, јесу намера даривања (*animus donandi*) и предмет поклона. Као и сваки уговор, и уговор о поклону подлеже општим правилима уговорног права и разлозима који доводе до ништавости. Побуде из којих је уговор закључен по правилу не утичу на његову пуноважност у смислу одредбе члана 53. став 1. ЗОО, али код уговора о поклону, због његове специфичности, побуда улази у сам основ уговора. Правилно другостепени суд закључује да предметни уговор о поклону није закључен из недопуштене побуде, нити побуде противне моралу. Разлози које ревидент наводи у прилог тврдњи да је постојала недопуштена побуда, односно недопуштен основ уговора, нису основан да је на пок. ГГ вршена принуда и претња да закључи уговор радило би се о мани воље због којих се у складу са одредбом члана 60. ЗОО може тражити поништај уговора, за шта је протекао рок у смислу одредбе члана 117. ЗОО. Та чињеница при том у току поступка није ни утврђена. Тужба је била заснована на наводима да је пок. ДД почео да малтретира и узнемирава мајку након закључења

уговора о поклону, а саслушана у току поступка пок. ГГ је изјавила да је након закључења уговора ДД није малтретирао ни узнемиравао, да је мирно живела, да јој је давао храну и да је водио код лекара када је то било нужно. Стога другостепени суд правилно налази да се побуда због које је уговор о поклону закључен, да се стабилизује нарушен однос у породици, јесте остварила. Околност да су се односи у породици пореметили дуги низ година након закључења уговора о поклону, по повратку тужиоца у породично домаћинство, не може водити закључку да је услед тога отпао основ уговора о поклону или да се није остварио, како то правилно налази и другостепени суд. Другостепени суд правилном оценом доказа утврђује да побуда за закључење уговора о поклону није била да пок. ДД брине о пок. тужилји и да је издржава. Између пок. ГГ и ДД није закључен уговор о доживотном издржавању, нити је одредба о обавези издржавања унета у уговор, док насупротив томе постоји изричита одредба да пок. ГГ задржава право доживотног плодоуживања на поклоњеној непокретности. Ово свакако не утиче на моралну обавезу пок. ДД да брине о мајци, што је он и чинио, али не представља побуду за закључење уговора. Евентуална неблагодарност поклонопримца након пријема поклона није разлог за његову ништавост већ за опозив поклона, с тим да се опозив поклона може тражити под условима предвиђеним параграфом 567. Српског грађанског законика и у року предвиђеним параграфом 937. Српског грађанског законика. То је у сваком случају предмет евентуалног тужбеног захтева о коме ће првостепени суд одлучити у поновном поступку.

Врховни суд је ценио и остале ревизијске наводе тужиоца, али је нашао да су неосновани и без утицаја на правилност побијане другостепене пресуде.

Како тужилац није успео у поступку по ревизији одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

У складу са изнетим одлучено је као у изреци, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић